

Fond betlémů prošel konzervací

Dozvukem Vánoc je pestrá výstava, kterou ještě do 18. ledna nabízí Muzeum Vysočiny v Jihlavě. Představuje mimo jiné moderní a originální přístup k tak tradičnímu fenoménu, jako je vánoční betlém.

■ Jiří Varhaník
Jihlava

Originální betlémy vytvořené architektem a designérem Josefem Macholánem z Třebíčska vystavuje jihlavské muzeum v mážhausu svého domu na náměstí. Deset moderně a nezvykle pojatých betlémů

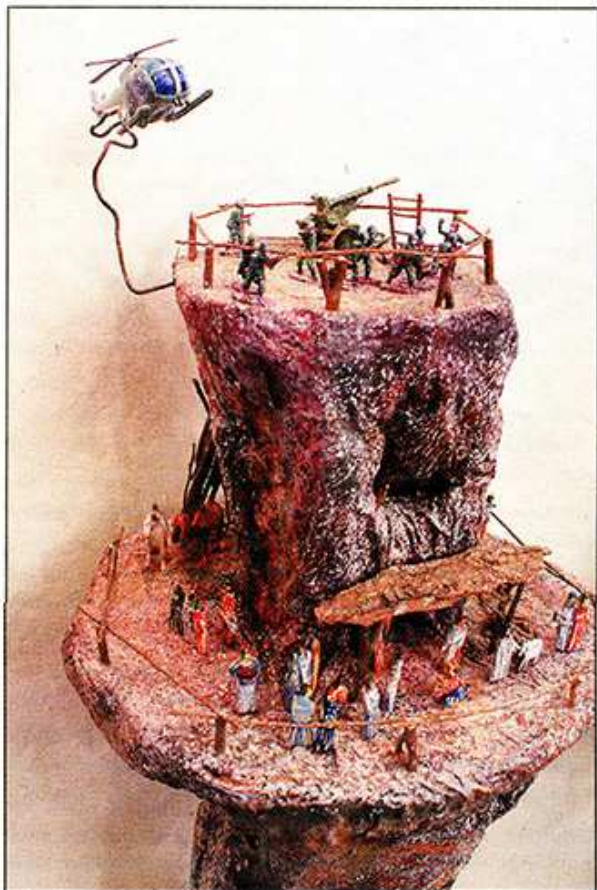
zapůjčilo Muzeum Vysočiny v Třebíči.

Macholán tu představuje například betlém umístěný na terase v 11. patře špičatého „skleněného“ moderního mrakodrapu. V jiném betlémě jsou zase Ježíškovy jesličky ochraňovány zcela moderní zásahovou vojenskou jednotkou s těžkou technikou, včetně vrtulníku vznášejícího se nad skaliskem. Lze tu najít betlém z papíru současných novin na pozadí moderních ocelových mostů, betlémy z různých přírodních a geopolitických prostředků.

Celá výstava má název „... a s Ním přišla Spása“. Ve výstavním sále v přízemí muzea dopl-

MODERNÍ BETLÉMY s originálními tématy na výstavě v Muzeu Vysočiny Jihlava. Foto: Jiří Varhaník

ARCHITEKT a designér Josef Macholán neváhá nad Ježíškovým vojensky chráněným betlémem nechat třeba létat vrtulník.

Foto: Jiří Varhaník

ňuje netradiční kolekci moderních betlémů expozice pojatá už tradičněji, sestavená z bohatých sbírek jihlavského muzea. Jde o původní jihlavské soukenické betlémy, které podle informace etnografky muzea Dany Novákové dosud nikdy nebyly v takovém rozsahu prezentovány.

„Celý fond prošel v loňském roce konzervátorským ošetřením, a je proto namístě ho v co největším měřítku představit veřejnosti,“ uvedla Nováková. Většinou se podle ní jedná o řezbářské výtvořky z poloviny 19. a počátku 20. století od dnes již neznámých autorů, což ale podle etnografky nic neubírá na jejich atraktivnosti.

„Jihlavské betlémy se stavěly každoročně v jiné podobě,“ argumentuje Nováková k faktu, že i výstavní interpretace je poněkud neobvyklá. Vedle jednoho rozsáhlého betlému je totiž vystaveno dalších dvanáct tématických námětů, které se v jihlavských soukenických betlémech pravidelně vyskytovaly. „Je to pastýřská scéna, tříkrálový motiv, orientální námět, těžba stříbra a podobně,“ vypočítává Nováková. K vidění jsou tu městské scény i roubené chalupy, představují se

Nad moderním betlémem létá i vrtulník

práce betlémářů Ludka Pokorného či Aloise Boudného a řady neznámých autorů 19. století.

Na výstavě nechybí ani ukázky z fondu třeštské pobočky Muzea Vysočiny Jihlava. Jde o jeden větší betlém a dva menší náměty třeštských betlémů, konkrétně o původní řezané, ale i papírové betlémy z přelomu 19.

a 20. století.

Historické ukázky z fondu muzea na výstavě pro úplnost doplňuje i současná řezbářská tvorba. Jde o práci jihlavského betlémáře a řezbáře Jiřího Musíla. Také jeho řezby jsou ve sbírkách muzea, a jeho betlém se postupně rozrůstá.

Betlémové stavby z březové kůry zase na výstavě zastupují současnou tvorbu manželů Musilových a paní Nechvátalové z Jihlavy. Zajímavá je také ukázka z původně pohyblivého betlému autora Johana Klimenta z roku 1930.

Další výstava: hudební nástroje

JIHLAVA (jv) - Pro začátek roku 2015 už připravuje Muzeum Vysočiny v Jihlavě nové výstavy. Od 23. ledna bude vystavovat hudební nástroje tak, jak se měnily v čase. Od 28. ledna pak bude otevřena výstava prací výtvarné skupiny „V.R.52“.

Specifickou akcí bude v muzeu přednáška Jak se dělá mamut, kterou povede 20. ledna (od 17) preparátor Jaroslav Bažant

z Oblastního muzea v Mostě. Reč bude o vzniku makety mláděte mamuta, která byla za použití velbloudí srsti vyrobena pro nové stále expozice přírody, otevřené v jihlavském muzeu v roce 2014.

V Kavárně Muzeum v budově feditelství muzea bude od 27. ledna vystavovat fotografka a básnířka Mirka Hedbávná fotografie ze svého cyklu Tajemství krajiny.